

14/12/2015

רחל לוי

' אדר א' תרצ"ה – ב' טבת תשע"ו
13 בפברואר 1935 – 13 בדצמבר 2015

בְּבִקְרָא אֶת הַבַּיִת

אָנִי לֹא יָדַעְתִּי,
וְאֵת – הַיָּדְעֵת?
שְׁהִיָּה זֶה לִילֵךְ הָאֲחֵרוֹן,
וְזֶה בְּקֶר אֲחֵרוֹן לֵךְ בְּבִיַת.
שְׁמַבְטֵךְ סְבִיב הוּא פְּרִידָה,
וְצִאֲתֵךְ לְלֹא שׁוֹב,
וּפְסִיעוֹתֵיךְ לִקְעַ,
וְאֵת נוֹשֵׂאת בְּחֶבֶד אֶת הַמָּוֶת.

הוּ, גּוֹרֵל אֲכָזְרִי!
הוּ, גּוֹרֵל סְנֹרִים!
כִּי לֹא בְּכִיתִי בְּזוֹ הַשְּׁעָה –
בְּכַה אֲבַפֶּה כָּל הַיָּמִים.

לוי בן אמיתי

קלרה רחל לוי, זכרה לברכה

רחל נולדה בשנת 1935 בעיר הגדולה פסופונדו שבברזיל להוריה רבקה רוזה ויעקב. בילדותה שמעה מפי סבה סיפורים על ארץ ישראל ועל כמיהתו לעלות ארצה. בדבריו היה הכאב "אני לא זכיתי, אך את תזכי". בהגיעה לגיל 26 התלבטה רחל בין עזיבת הבית למקום העבודה בחנות תקליטים כאחראית על מחלקה לבין העלייה לארץ. לבסוף הוכרע הנושא על ידי הוריה לבל תגיע להתבוללות בקרב הגויים ותעלה לישראל. וכך היא. במהלך הזמן עלו ארצה גם ההורים. לדגניה הגיעה רחל באפריל 1962 בלוויית אחותה בעקבות המשפחה שכבר הייתה בדגניה שרה ושלמה קומפינסקי, זכרם לברכה. באותה שנה התגבש בדגניה אולפן למשפחות ויחידים, ובהצעת שמואל הדס המזכיר הצטרפו רחל ואחותה לאולפן. בדגניה הכירה רחל את חיים ז"ל. כאן נישאו, וכאן הקימו את קן ביתם. כאן נולדו שתי בנותיהם ללי ז"ל וסמדר, שתיבדל לחיים ארוכים. הבית המשותף שהקימו יחד ידע חום ומסירות בינם לבין עצמם ובינם לבין הבנות. ניכר במשפחה הכוח שבצמצום והחוזק שבשקט.

בתקופת האולפן עבדה רחל בלול, ומשנישאה נבחרה לעבוד עם יפה וקס במטבח הבישול לתינוקות. בימים של אז נחשב הבישול לתינוקות מקום עבודה שייחסו לו אחריות וערך גדולים בגידול ובהתפתחות של הדור הבא. רחל השתלבה מהר מאוד בבישול לתינוקות, ומכאן הייתה הדרך לבישול הדיאטה קצרה. שנים רבות בישלה רחל לאנשי הדיאטה, שמספרם הלך ועלה בגלל תבשיליה. גם בבישול הדיאטה גילתה רחל אחריות, חריצות ומסירות גדולה. עובדה שעד בוא אנשי הדיאטה לארוחת הצהריים נותרה עגלת האוכל שלהם כמעט ריקה, לאכזבתם של האוכלים.

ב-16.7 בשנת 1977 חלו שינויים בעבודת המטבח, ובישול הדיאטה צורף לבישול במטבח הכללי. ביום זה פורסמה הודעה בווידאו לכלל חברי דגניה בזו הלשון:

“בואו למועדון חצר ראשונים לברך ולהודות לרחל לוי על שנים רבות בבישול הדיאטה בהתמדה ותשומת לב”.
במועדון נישאו דברי ברכה:

לרחל, שבישלה לנו כל השנים את מאכלי הדיאטה, שהיו כה טעימים ששכחנו לעתים שזו עגלת דיאטה, והיו בה מאכלים לאיני הטעם. אנו רוצים להודות לך מקרב לב על שנים של מסירות ודאגה ועבודה בלתי פוסקת. יישר כוחך, ותינהני משנות עבודה רבות ופוריות בעתיד”.

מכאן עברה רחל לעבודה בתגמיר, בסימון בגדים, ומאוחר יותר עברה לעבוד בחוג המבוגרים עם רחל ולורט בטווייה.

המשפחה ידעה אסונות ומכות גורל בחייה. חיים, האב המסור, נפטר באוגוסט 1986 לאחר מחלה קשה וסבל רב. המשפחה נותרה בכאבה הגדול, כשעמוד השדרה ניטל ממנה.

לימים הקימו ללי וסמדר משפחות משלהן בדגניה, כשלכל אחת שני ילדים, ואחר כך המשיכו את חייהן מחוצה לה.

ללי למדה את מקצוע הסייעוד ובאה לדגניה עם המשפחה לסעוד את רחל במחלתה. היא השתלבה בעבודת המרפאה במסירות ובשקט שהיה כל כך אופייני לה. כמו שנאמר: השקט והצנע לכת.

הגורל לא הפסיק להכות במשפחה. באוגוסט 1999 נהרגה ללי בתאונת דרכים מחרידה, בעלה שמוליק נפצע קשה ביותר, ושני ילדיהם נותרו ללא דאגת ההורים. סמדר וג'ייסון בעלה נרתמו מיד, ובאישור בית דגניה הצטרפו הילדים למשפחה ולחיים בדגניה.

בשקט האופייני למשפחה בכל מכות הגורל הם נשאו את כאבם הגדול. בתמיכת בעלי התפקידים ובעיקר בטיפולה המסור ביותר מדי יום ביומו של בברלי, תיבדל לחיים, יכלה רחל לעמוד בשמונה השנים האחרונות במחלת הלב והכליות שפקדה אותה.

בתקופה זו חיו סמדר, ג'ייסון וילדיהם בקנדה לצד משפחתו של ג'ייסון.

כשמצב בריאותה של רחל הורע שבה סמדר לדגניה לסעוד מקרוב את אמה.

ראיתי את טיפולה המסור של סמדר ואת טיפולה המסור של מלני המטפלת, שיחד עם רחל עברו את תלאות הדיאליזה ואת תלאות האשפוזים שהלכו ותכפו. בחודשים האחרונים הכאב והסבל לא הרפו ביום ובלילה למרות המשככים הרבים.

עד לרגע האחרון בחייה נאחזה רחל בחיים ללא ויתור והרמת ידיים, מתוך דאגה גדולה לסמדר ולא לחייה שלה. בכל תקופת המחלה ידעה רחל סבל וכאב אך נשאה אותם בלבה יחד עם האבדנים בחייה. שוב נוכחתי מקרוב בכוח שבמצום ובחוזק שבשקט.

רחל, אתמול בא הקץ לייסוריך, ייסורי איוב בשאול. נוחי בשלום, רחל, באדמת דגניה, וימתקו לך רגבי עפרה.

יחד עם סמדר, ג'ייסון, שמוליק (בעלה של ללי ז"ל), ארבעת הנכדים והמשפחות אבל כל בית דגניה.

כתבה: טובה כהן